

ตรวจราชการ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นที่ 2 กฎาทางการแพทย

หัวข้อ : กฎาทางการแพทยและสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

ประเด็นกัญชาทางการแพทย์

ชื่อตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	สรุปผลงาน Q1 ปี 65
ร้อยละของ รพ.สังกัด สป.สธ.ที่มีการจัดบริการคลินิก กัญชาทางการแพทย์	ร้อยละ 70	75.00 % (ปัจจุบันเปิด 12 รพ.)	
ร้อยละของผู้ป่วย Palliative care ที่ได้รับการรักษา ด้วยยากัญชาทางการแพทย์	ร้อยละ 5	0.54 %	
ร้อยละของผู้ป่วยทั้งหมดที่ได้รับการรักษาด้วยยา กัญชาทางการแพทย์ (เทียบปีงบ 2564)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	เพิ่ม 32.14 % เทียบเฉพาะไตรมาส 1 ของแต่ละปี ลดลง 57.49 % เทียบปี 64 กับ ไตรมาส 1 ปี 65	
ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกรมวิชาการที่มีการจัดบริการคลินิก กัญชาทางการแพทย์	ร้อยละ 70	จังหวัดไม่มี รพ.ในสังกัดกรมวิชาการ	
จำนวนสถานพยาบาลเอกชนที่มีการจัดบริการคลินิกกัญชา ทางการแพทย์ในแต่ละเขตสุขภาพ	2 (เขตละ 2 แห่ง)	จังหวัดไม่มี สถานพยาบาลเอกชน ที่ขอใบอนุญาตจำหน่าย (จ่าย) ยากัญชา	

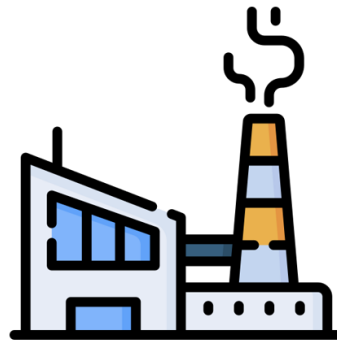
ประเด็นสมุนไพรมุ่งเพื่อเศรษฐกิจ

ชื่อตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	สรุปผลงาน Q1 ปี 65
มูลค่าการใช้จ่ายสมุนไพรมุ่งในเมืองสมุนไพรมุ่งและจังหวัดในเขตสุขภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 2	ลดลง ร้อยละ 25.05% (เทียบไตรมาสที่ 1)	
จำนวนมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุ่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละจากปีที่ผ่านมา นิยาม มูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุ่ง หมายถึง มูลค่าที่เกิดขึ้นจากการบริโภควัตถุดิบสมุนไพรมุ่งและผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุ่ง โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูล Euromonitor International	ร้อยละ 5	ตัวชี้วัดระดับประเทศ	

จุดแข็ง : กัญชาทางการแพทย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. มีทำการปลูกและเก็บเกี่ยวได้ผลผลิตเพื่อนำไปทำเป็นยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพแล้ว
2 crop
2. มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านกัญชาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สรุปการอนุญาตกัญชา/กัญชงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ต้นน้ำ

ได้รับอนุญาตปลูก

- กัญชา 3 แห่ง
- กัญชง 19 แห่ง

กลางน้ำ

ได้รับอนุญาตสกัด 1 แห่ง

(อยู่ระหว่างขออนุญาต 1 แห่ง)

ปลายน้ำ

ได้รับอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์

- อาหาร 2 แห่ง
(อยู่ระหว่างขออนุญาต 3 แห่ง)
- เครื่องสำอาง 3 แห่ง

จุดเด่น : การพัฒนารูปแบบกัญชาครบวงจร ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ

แผนปฏิบัติการ Action plan ปี 2565

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดแผนงาน/ โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลา ดำเนินการ					ผู้รับผิดชอบ	แผนกำกับ ติดตาม
					Q4 64	Q1 65	Q2 65	Q3 65	Q4 65		
แผนงานแก้ปัญหา เรื่อง ปัญหาทางอารมณ์และสมาธิเพื่อเศรษฐกิจ											
1. โครงการพัฒนากัญชา สำหรับ <u>การใช้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย</u> ในรพสต.และ <u>ชุมชนระยะที่ 2 และโครงการกัญชา 6 ต้นระยะที่ 3(ต่อ)</u>	มแหล่งผลิตที่ได้มาตรฐาน การปลูก GAP อย่างน้อย 2 แห่ง ในเขตสุขภาพที่ 4	1.อบรม ให้คำแนะนำวิสาหกิจ ชุมชน เรื่อง การปลูกกัญชา ตาม มาตรฐาน GAP 2. วิสาหกิจชุมชนดำเนินการปลูกให้ได้ มาตรฐาน GAP 3. วิสาหกิจชุมชนรายงานผลการ ปลูกไปที่สสจ. 4. วิสาหกิจชุมชน รายงานผลผลิต ที่ได้จากการปลูกในแต่ละรอบ				←→				สสจ เกษตรจังหวัด	รายงานผลการ ดำเนินการ มี.ค. 65

ผลการดำเนินงาน ต้นน้ำ สถานที่ปลูกที่ได้รับอนุญาต 3 แห่ง

วิสาหกิจชุมชนคลองจิก

“อำเภอบางปะอิน”

ปลูกเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563

เก็บเกี่ยวรอบที่ 1 แล้ว

กำลังปลูกรอบ 2

วิสาหกิจชุมชนสวนพริก

อำเภอกระนครศรีอยุธยา

ปลูกเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2564

เก็บเกี่ยวรอบ 1 แล้ว

กำลังเก็บเกี่ยวรอบ 2

วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรเพื่อการแพทย์และสุขภาพ

วังน้อยเมืองใหม่

ปลูกเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2565

ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์

น้ำอ้อยผสมกัญชา

โรตีสีกรอบผสมกัญชา

สเปรย์และยาหม่องแก้คัน
จากกัญชา โรงพยาบาลเสนา

ก๋วยเตี๋ยวกัญชา

น้ำผึ้งมะนาวกัญชา
พร้อมดื่มขวดละ 30 บาท ขายได้ 300
ขวด
แบบเข้มข้น 150 บาท
ขายได้ 300 ขวด

มีสถานที่ขออนุญาตในการปลูกกัญชาทั้งหมด 3 แห่ง

1. วิสาหกิจชุมชนคลองจิก อำเภอบางปะอิน” (ปลูก corp 1 เก็บเกี่ยวแล้ว กำลังปลูก corp 2)
2. วิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนสวนพริก อำเภอพระนครศรีอยุธยา (ปลูก corp 1 เก็บเกี่ยวแล้ว กำลังเก็บเกี่ยว corp 2)
3. วิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรเพื่อการแพทย์และสุขภาพ วังน้อยเมืองใหม่ (ปลูก Crop 1)

ประเด็นสำคัญ :

- 1.การใช้เมล็ดปลูก มีอัตราการงอก 60 %
- 2.ใบกัญชาพันธ์หางกระรอกมีขนาดเล็ก ทำให้ได้ผลผลิตที่ราคาไม่สูงมาก
- 3.ช่อดอก ได้ THC ที่แตกต่างกันใน 2 กลุ่ม (9.4 และ1.4) ทำให้คำนวณปริมาณในการปรุยก่อนข้างยาก

ข้อเสนอแนะ : 1. เปลี่ยนจากการปลูกด้วยเมล็ดเป็นปักชำ
2. ค้นหาสายพันธ์ที่ได้ใบที่สวยงาม
3. ถอดบทเรียนการปลูกให้ได้ปริมาณTHC สูง
4. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเขต (ประชุมวิชาการกัญชา 18-20 มีนาคม 2565)

ผู้รับผิดชอบ : กรมการแพทย์แผนไทย กลุ่มงานการแพทย์แผนไทย จ.พระนครศรีอยุธยา

การติดตาม : ทุกเดือน ผ่าน Link สำหรับการรายงาน

ชื่อดอก : ส่ง โรงงานเภสัชกรรมทหาร กรมการแพทย์แผนไทยฯ

ใบ กิ่ง ก้าน ลำต้น ราก : แปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์อาหาร และเครื่องดื่ม

จำหน่าย ให้ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

เป็น ศูนย์เรียนรู้การปลูกัญชา

ประเด็นสำคัญ :

1. ขาดข้อมูลด้านการตลาดของัญชา

ข้อเสนอแนะ

1. สำรวจความต้องการัญชาของร้านอาหาร/ตลาด (Demand/Supply)
2. พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านการปลูกัญชา

ผู้รับผิดชอบ : หัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ และหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สสจ.อยุธยา

การติดตาม : ทุกเดือน ผ่าน Link สำหรับการรายงาน

แผนปฏิบัติการ Action plan ปี 2565

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดแผนงาน/ โครงการ	กิจกรรม	งบประ มาณ	แหล่ง งบประมาณ		ระยะเวลา ดำเนินการ				ผู้รับผิดชอบ	แผนกำกับ ติดตาม	
แผนงานแก้ปัญหา เรื่องการเข้าถึงบริการคลินิกกัญชา						Q4 64	Q1	Q2	Q3	Q4		
1. โครงการพัฒนาระบบ บริการคลินิกกัญชาทาง การแพทย์ (ต่อ)	1.1 มีคลินิกกัญชาทาง การแพทย์แผนไทยใน <u>รพ.สต.</u>	1. ขออนุญาตจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 5 (เบ ยส.5) 2. แพทย์แผนไทยผ่านการอบรมหลักสูตร การใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย 3. ขอรบการสนับสนุนยelowจกรมการแพทย์ แผนไทยฯ	-	-		↔				สสจ./รพ.สต.	รายงานผลการ ดำเนินการมารับ บริการของผู้ป่วยในรพ สต. เดือน ธ.ค.64	
	1.2 <u>เพิ่มความรอบรู้</u> ทาง สุขภาพในการใช้กัญชาทาง การแพทย์	1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ การใช้ประโยชน์ของกัญชา กลุ่มอาการที่มี ข้อบ่งชี้ ที่สามารถรักษาด้วยกัญชาทาง การแพทย์และการแพทย์แผนไทย ผ่านสื่อ ออนไลน์ เช่น facebook กลุ่มไลน์ line official เพจของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัด/รพ. หรือ Spot วิทย์ -	-	-		↔				สสจ./รพ.	แบบประเมินความรู้ความ เข้าใจก่อนและหลังมาใช้ บริการ ครั้งที่ 1 เดือน ธ.ค.64 ครั้งที่ 2 เดือน มี.ค.65 ครั้งที่ 3 เดือน มิ.ย.65 ครั้งที่ 4 เดือน ก.ย.65	
	1.3 การขับเคลื่อนงาน กัญชาในชุมชน <u>ผ่านหน่วย บริการปฐมภูมิ (3 หมอ)</u>	1. เจ้าหน้าที่ อสม.(หมอคคนที่ 1)ลงพื้นที่ ดำเนินการค้นหาเชิงรุกกลุ่มผู้ป่วยที่มี ข้อบ่งชี้ยากัญชาทางการแพทย์ 2. เจ้าหน้าที่ รพสต.(หมอคคนที่ 2)คัดกรอง กลุ่มเป้าหมายผู้ป่วยที่มีข้อบ่งชี้ในการ ใช้ตำรับยากัญชา เช่นกลุ่ม Palliative care นอนไม่หลับ กลุ่มอาการปวด เป็น ต้น ในจังหวัดอ่างทอง 3. แพทย์(หมอคคนที่ 3) ประเมินและรักษา ติดตามอาการผู้ป่วยที่ต้องได้รับยา กัญชาทางการแพทย์	-	-		↔				สสจ./รพ.	รายงานผลความก้าวหน้า การมารับบริการของผู้ป่วย ในหน่วยบริการสาธารณสุข ครั้งที่ 1 เดือน ธ.ค.64 ครั้งที่ 2 เดือน มี.ค.65 ครั้งที่ 3 เดือน มิ.ย.65 ครั้งที่ 4 เดือน ก.ย.65	

การเปิดให้บริการคลินิกกัญชา รพ. 12 แห่ง รพ.สต. 13 แห่ง

ประเด็นสำคัญ :

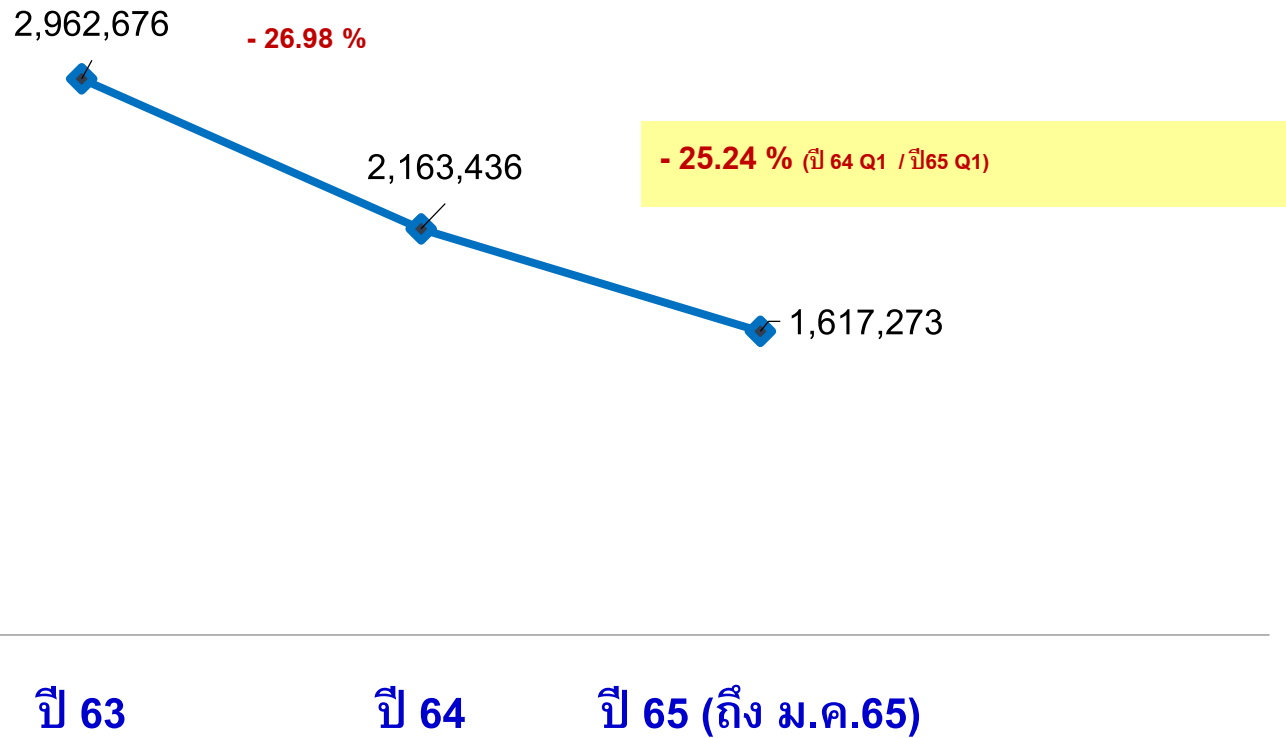
1. ผู้ป่วย Palliative care ที่ได้รับการรักษาด้วยยา กัญชาทางการแพทย์ มีเพียง ร้อยละ 0.54 (ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 5) และข้อมูลผู้ป่วย Palliative care ไม่ตรงกับข้อมูลคนไข้ปัจจุบัน
2. ขาดระบบสนับสนุนยาจากรพ.แม่ข่าย เนื่องจาก รพ.แม่ข่ายบางแห่งไม่เปิดคลินิกกัญชา
3. การขับเคลื่อนงานกัญชาในชุมชนผ่านหน่วยบริการปฐมภูมิ (3 หมอ) ยังไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ (ผู้รับผิดชอบ)

1. ทบทวนข้อมูลข้อมูลผู้ป่วย Palliative care ให้เป็นปัจจุบัน และวางแผนค้นหา (เจ้าหน้าที่เวชระเบียน และ Coder ของทุกโรงพยาบาล)
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบริหารจัดการยาลงสู่รพ.สต. โดยตรง (กลุ่มงานแพทย์แผนไทย สสจ.พระนครศรีอยุธยา)
3. เจ้าหน้าที่ อสม.(หมอคนที่ 1)ลงพื้นที่ ดำเนินการค้นหาเชิงรุกกลุ่มผู้ป่วยที่มีข้อบ่งชี้ยา กัญชาทางการแพทย์
เจ้าหน้าที่ รพ.สต.(หมอคนที่ 2)คัดกรองกลุ่มเป้าหมายผู้ป่วยที่มีข้อบ่งชี้ในการใช้ตำรับยา กัญชา เช่นกลุ่ม Palliative care นอนไม่หลับ กลุ่มอาการปวด เป็นต้น
แพทย์(หมอคนที่ 3) ประเมินและรักษา ติดตามอาการผู้ป่วยที่ต้องได้รับยา กัญชาทางการแพทย์
(นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด)

การติดตาม : ทุกเดือน ผ่าน Link สำหรับการรายงาน

มูลค่าการจ่ายยาสมุนไพร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นสำคัญ

1. มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรเทียบ ปีงบประมาณ 63- 64 ลดลง 26.98%
2. มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรเทียบ ไตรมาส 1 ปีงบประมาณ 64- 65 ลดลง 25.24 %
3. การจ่ายยาสมุนไพรลดลงเนื่องจากความไม่เชื่อมั่นในประสิทธิภาพและผลข้างเคียงสูง

ข้อเสนอแนะ

1. กระตุ้นออกมาตรการใช้ยาสมุนไพรแทนยาแผน ปัจจุบันในกลุ่มยาสมุนไพรที่มีมูลค่าสูงเช่น ขมิ้นชัน มะระขี้นก ทั้งใน รพ. และ รพ.สต.
2. จัดเวทีวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยที่น่าเชื่อถือของสมุนไพร

ผู้รับผิดชอบ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่ง

องค์กรแพทย์ ใน รพ. ทุกแห่ง

กลุ่มงานเภสัชกรรม ใน รพ. ทุกแห่ง

กลุ่มงานแพทย์แผนไทยใน รพ. และ รพ.สต

สสจ.พระนครศรีอยุธยา